

mácnosti. Jinými slovy nárok na nemocenské ošetřování příslušníků rodiny není ničím jiným, nežli zákonnou dávkou pojistnou.

Za příslušníky rodiny podle zákona z 9. X. 1924 se pokládají tyto osoby, které žijíce ve společné domácnosti s pojištěncem, jsou převážně odkázány výživou na jeho mzdu a nemají nároku na pojistnou dávku z vlastního pojištění:

- a) manželka (manžel),
- b) děti manželské i nemanželské, nevlastní, osvojení a schovanci — do dokonání sedmnáctého roku,
- c) starší děti, vnuci, dále sourozenci, rodiče, děd a bába, tchán a tchyně, kteří s pojištěncem žili ve společné domácnosti a spoň 6 měsíců nežli nastal pojistný případ.

Požadavku společné domácnosti není na újmu, když manželka (manžel) nebo děti žijí odděleně k vůli výchově dětí, z důvodů bytové tísně, zdravotních, hospodářských, vzdělávacích a podobných důvodů, nesouvisejících s jejich osobními vztahy. § 96.

Nastati může otázka, zda jest rodinným příslušníkem matka, sama vdova, nebo sestra, bez prostředků, které vedou domácnost svým synům resp. bratřím, kteří jsou členy dvou různých nemocenských pojišťoven a náklady domácnosti vedou společně. Zajisté že ano. Která nemocenská pojišťovna nese náklad léčebné péče onemocnělé matky resp. sestry, podle §§ 95 a 96, zákon nepraví. Půjde tu zajisté o spor o náhradu mezi oběma pojišťovnami podle § 220 odst. 1 bod 4 písm. a), o němž bude rozhodovati pojišťovací soud.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Smlouva zprostředkovatelská.

Žaloba majitele koncesované realitní kanceláře R. na Z. o zaplacení 5000 Kč byla zamítnuta všemi třemi instancemi.

Soud odvolací ve svých důvodech uvedl, že souhlasí úplně s prvním soudcem pokud jde o právní posouzení sporu a zejména také o výklad smlouvy zprostředkovatelské. Zcela

správně prý soudce vycházel v úvahách svých od dopisu žalovaného z 1. dubna 1924 a z dopisu toho vzal za zjištěno, že žalovaný, hodlaje prodati svůj hotel, požadoval zaň 250.000 Kč a prohlásil se ochotným žalobci v případě docílení této ceny zaplatiti 2% za zprostředkování.

Podmínkou vyplacení provise učinil tedy žalovaný, když kupec žalobcem přivedený zaplatí požadovanou cenu 250.000 Kč. Dále vzal prvý soudce bezvadně za zjištěno svědky F., F., a H., že nebyla docílena kupní cena 250.000 Kč, nýbrž toliko 170.000 Kč. Domněnky odvolatelovy, že udaná cena trhov^á není správnou, nejsou ničím odůvodněny a nečiní žádného důkazu. Z tohoto zjištění učinil prvý soudce zcela správný závěr, že žalovaný, neobdržev požadované ceny, není povinen zaplatiti žalobci slíbené provise a že by bylo zbytečným na přetřes bráti otázku, není-li z jiných důvodů žaloba odůvodněnou, a zkoumati, má-li žalobce právo na náhradu za práce v zájmu žalovaného skutečně konané nebo za odškodnění za náklady, které snad učinil. Nelze souhlasiti s názorem odvolatelovým, že jest oprávněn žádati provisi nebo jinou odměnu v každém případě. Nároku takového nelze ze zákona vyvozovati, poněvadž smlouvu zprostředkovatelskou, jak správně prvý soudce vytkl, dlužno považovati za smlouvu odvážnou, při které zprostředkovatel jednou docílí odměny nepoměrně vysoké za práci zcela nepatrnou, jen když byla provázena žádaným výsledkem, po druhé však, když výsledek se nedostavil, neobdrží náhrady žádné.

Důvody nejvyššího soudu:

Z hlediska § 503 č. 4 c. ř. s. potírá dovolatel názor soudu odvolacího i shodný názor soudu první stolice, že mezi stranami byla ujednáno 2% provise jen na ten případ, docílí-li se kupní cena žalovaným požadovaná 250.000 Kč a brojí souvisle s tím i proti úsudku soudů nižších stolic, že smlouva zprostředkovatelská (dohodčí) jest smlouvou odvážnou, dkládaje, že prý se nynější prakse ustálila na tom, že smlouva taková není smlouvou odvážnou. Dovolatel jest s tímto svým názorem na omylu a judikatura již od let důsledně posuzuje smlouvu dohodčí za smlouvu odvážnou. Odvážnost smlouvy takové spočívá arciž v tom, že — není-li jinak mezi stranami umluveno — vzchází dohodčí nárok na smlouvenou provisi zpravidla teprve docílením onoho výsledku, ku kterému smlouva dohodčí směřovala.

Ježto jest pak výsledek ten nejistým, jest samozřejmo, že zůstává dohodčí činnost někdy, třeba i namahavá a snad i nákladná, neodměněna, minula-li se s výsledkem smluvně výmíňným,

nebyla-li zároveň pro tento bezvýsledný případ vyjednána mezi stranami zvláštní úmluva. V tom záleží tedy riziko dohodce a v tom smyslu lze na smlouvu, pokud se týče činnosti dohodcovy, užítí obratu v dovolání obsaženého, že jest sázkou do loterie. (Srov. ostatně rozhodnutí Sb. n. s. č. 2872.)

Ostatně jest otázka tato pro rozhodnutí v příčině žádané provise méně závažnou, když žalobce sám svůj nárok na provisi opírá o tu skutečnost, že smluveného výsledku bylo jeho přičiněním docíleno.

Procesní neúspěch žalobcův má však svůj původ a důvod v tom, že tomu tak právě není.

Nižší soudy usuzují z obsahu dopisu žalovaného z 1. dubna 1924 — a jedině tento dopis může sloužiti za podklad tvrzené smlouvy dohodčí — zcela správně, že přípověď 2% provise stala se jen s tou smluvní výminkou, že kupce žalobcem přivedený zaplatí za hotel požadovanou cenu 250.000 Kč, a vůči tomu to zcela zřejmému a jasnému smyslu dopisu toho musí zůstatí bez úspěchu pokus žalobcův dodati dopisu ten smysl, že dosažení ceny 250.000 Kč nebylo výslovně vymíněnou podmínkou pro přípověděnou provisi.

Ohledy na to, že by sprostředkovatelé při takovémto výkladu vyšli zpravidla na prázdno, musí zůstatí stranou, když jde o smluvní úmluvu tak přesně vytčenou.

Nižší soudy zjistily pak, že při prodeji hotelu později uskutečněném tato žalovaným požadovaná a vymíněná cena nebyla docílena a že hotel byl prodán jen za 170.000 Kč a domněnky žalobcovy, že částka tato není pravou cenou kupní, musí vzhledem na zjištění nižších soudů, pro soud dovoľací závazné, zůstatí mimo zřetel.

Zamítly-li tedy nižší soudy žalobní nárok na provisi už z tohoto důvodu, jest rozhodnutí jejich právně bezvadným, a to i když se nepřihlíží dále ještě k ostatním proti žalobnímu nároku uplatněným námitkám.

Z toho důvodu není vhodným poukaz dovolatelův na zdejší rozhodnutí č. sb. 2275, spočívající na jiném skutkovém podkladu.

Pokud jde o přiměřenou odměnu po rozumu § 1152 obč. z., již se žalovaný po případě domáhá, nahližeje sám, že prodej hotelu jeho činností uskutečněn nebyl, nepřisluší jemu tento nárok, ježto odměna taková mezi stranami ujednána nebyla. Názor jeho, že mu odměna ta patří, ježto nelze předpokládati, že by byl služby své chtěl vykonati bezúplatně, příčí se blíže již dotčené podstatě smlouvy dohodčí.

S tohoto hlediska jest neoprávněna i výtka vadnosti řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.) uplatňovaná povšechně v tom smyslu, že prý soud opominul, jak mu dle § 182 c. ř. s. slušelo, spornou věc zevrubně co do veškerých skutkových předpokladů vyšetřiti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. června 1925 č. j. Rv I. 719/25. — va.

Složení podle §u 1425 obč. zák. je v podstatě tradiční ofertou. V nesporném řízení může deponent, co složil, nazpět požadovati jen tehdá, když podle spisů jest jeho oprávnění k tomu nepochybně. Pro otázku vlastnictví k depositu je v první řadě rozhodující obsah tradiční oferty, ve druhé řadě pak, byla-li tradiční oferta, tak jak byla učiněna, oblatem přijata.

Akciová společnost A složila do deposita zemského soudu civilního v Praze 500 kusů akcií své emise, poněvadž si na ně činil nárok jednak upisovatel ing. J. Š., jednak i P. banka, filiálka v P. Deponentka učinila u soudu návrh, aby akcie ty vydány byly P. bance, filiálce v P. proto, že pravoplatným rozsudkem obchodního soudu, vydaným ve sporu této banky proti deponentce, byla deponentka odsouzena bance akcie ty vydati. Prvý soud žádosti této vyhověl.

Ke stížnosti ing. J. Š.—a změnil vrchní zemský soud v Praze toto usnesení a zamítl žádost deponentčinu o vydání na ten čas z toho důvodu, že vydáním papírů těch byly dotčeny zájmy jak inž. J. Š.—a, jenž akcie u deponentky upsal, tak i P. banky v P., které dle jeho původního poukazu daného ukladatelce měly býti vydány. Poněvadž J. Š. původní poukaz odvolal a dosud nesvolil k vydání zmíněných cenných papírů, rozsudky, kterými P. banka žádost svou o vydání jich opírá, působí jen oproti ukladatelce svou pravoplatností, nikoli však také proti inž. J. Š.—ovi, který žadatelkou žalován nebyl, nelze na ten čas vydání papírů povoliti. Dovolacímu rekursu deponentčinu nejvyšší soud nevyhověl z těchto důvodů:

Složení podle § 1425 obč. zák. je v podstatě tradiční ofertou. V nesporném řízení může deponent, co složil, nazpět požadovati jen tehdá, když podle spisů jest jeho oprávnění k tomu nepochybně, tedy když si vrácení vyhradil nebo když oblat svolil k vrácení jeho nebo když je pravoplatným rozsudkem zjištěno jeho právo, složené nazpět požadovati.

Proto když byl oblat zpraven o složení, jest deponent tra-